

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/74/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2719200085
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2719200085.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobcov: 1/ F. W., narodený XX. U. XXXX, trvalý pobyt M. XXX/XX, X., 2/ M. W., narodená XX. P. XXXX, trvalý pobyt M. XXX/XX, X., proti žalovaným: 1/ Q. D., narodený X. Y. XXXX, trvalý pobyt M., 2/ F. D., narodený X. P. XXXX, trvalý pobyt D. XXXX/X, X., obidvaja žalovaní 1/, 2/ zastúpení advokátkou: JUDr. Ing. Elena Divko, PhD, Gorkého 1, Skalica, o zaplatenie 14.937,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných 1/, 2/ proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo 14. júla 2020, č. k. 5C/2/2019-149, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o uložení povinnosti žalovanému 1/ zaplatiť žalobcom 1/, 2/ sumu 13.060,14 eur a v časti o nároku žalobcov 1/, 2/ voči žalovanému 1/ na náhradu trov konania v rozsahu 74,80 % **p o t v r d z u j e** a v časti o uložení povinnosti žalovanému 2/ zaplatiť žalobcom 1/, 2/ sumu 13.060,14 eur a v časti o nároku žalobcov 1/, 2/ voči žalovanému 2/ na náhradu trov konania v rozsahu 74,80 % rozsudok súdu prvej inštancie **r u š í a** konanie **z a s t a v j e**.

II. Žalobcovia 1/, 2/ majú voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

III. Žalobcovia 1/, 2/ a žalovaný 2/ nemajú právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil povinnosť žalovaným 1/, 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom 1/, 2/ sumu 13.060,14 eur (I.); v zostávajúcej časti žalobu zamietol (II.) a o náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobcovia 1/, 2/ majú voči žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 74,80 %, pričom o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (III.). Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 100 ods. 1, 2, § 101, § 103, § 451 ods. 1, 2, § 454, § 455 ods. 1, § 456, § 458 ods. 1, 2, 3, § 563, § 657, § 658 ods. 1 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 150 ods. 1, 2, § 151 ods. 1, 2 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov). Vecne zdôvodnil, že žalobcovia dňa 28. februára 2006 uzatvorili so X. X., a.s. zmluvu o úvere, na základe ktorej bola žalobcom poskytnutý úver vo výške 450.000,- Sk. Uvedenú sumu žalobcovia dňa 28. februára 2006 poskytli žalovaným 1/, 2/, na základe ich ústnej dohody o pôžičke, ktorú im budú žalovaní 1/, 2/ splácať. Žalovaní 1/, 2/ nemohli uhrádzať úver X. X., a.s., keďže s ňou neboli v úverovom vzťahu. Právny vzťah medzi žalobcami 1/, 2/ a žalovanými 1/, 2/ súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania kvalifikoval ako vzťah, ktorý vznikol na základe zmluvy o pôžičke, ktorou sa žalovaní 1/, 2/ zaviazali vrátiť žalobcom 1/, 2/ požičané peniaze. Prevzatie sumy 450.000,- Sk od žalobcov 1/, 2/ žalovaní 1/, 2/ potvrdili. Splatnosť dlhu zo zmluvy o pôžičke, podľa tvrdení žalobcov, mala nastať 20. februára 2016,

čomu zodpovedá dátum splatnosti úveru podľa zmluvy o splátkovom úvere (uzavretej žalobcami so X. X., a.s.). Žalobcovia 1/, 2/ netvrdili, že sa so žalovanými 1/, 2/ dohodli, že im budú predmetnú pôžičku splácať po mesačných splátkach, nedohodli si deň splatnosti splátok, ani výšku splátok. Žalovaní 1/, 2/ v konaní tvrdili, že sa s protistranou dohodli na splácaní pôžičky v mesačných splátkach vo výške 5.918,- Sk, ktorú pôžičku takto aj splácali až do ich bankrotu. Splatnosť pôžičky bola dohodnutá do 20. februára 2016. K tomuto tvrdeniu však žalovaní 1/, 2/ nepredložili žiaden dôkaz. V konaní neprišli ani vypovedať, v dôsledku čoho ani výpoveďami žalovaných 1/, 2/ neboli objasnené okolnosti uzatvorenia zmluvy o pôžičke a žalovaní 1/, 2/ nepreukázali na akých náležitostiach zmluvy o pôžičke sa ústnou formou dohodli. Ich písomné tvrdenie o určitej skutočnosti nemožno považovať za dôkaz existencie takejto skutočnosti. Žalovaní 1/, 2/ poukazovali na listiny, a to výpis z účtu a potvrdenia o úhrade splátok, z ktorých vyplývalo, že žalovaní 1/, 2/ uhradili žalobcom nasledovné platby: 15.1.2006 sumu 4.500,- Sk, 20.1.2006 sumu 1.450,- Sk, 14.2.2006 sumu 6.000,- Sk, 26.3.2006 sumu 6.400,- Sk, 30.4.2006 sumu 6.400,- Sk, 31.5.2006 sumu 6.400,- Sk, 17.8.2006 sumu 10 000 Sk, 17.8.2006 sumu 1.000 Sk, 20.8.2006 sumu 8.000 Sk, 9.10.2006 sumu 6.400,- Sk, 14.2.2007 sumu 6.000,- Sk a 26.3.2007 sumu 6.000,- Sk, pričom sa nejednalo o pravidelné mesačné platby vo výške 5.918,- Sk. Dátumy platieb nezodpovedali ani pravidelným mesačným splátkam. Vo výpisoch z účtu nebol uvedený dôvod platieb - mesačná splátka pôžičky. Súd prvej inštancie na základe uvedeného dospel k záveru, že žalobcovia sa so žalovanými nedohodli na splácaní pôžičky v splátkach, pričom konkludentne si dohodli termín splatnosti celej pôžičky do 20. februára 2016 (ktorú skutočnosť potvrdili obidve strany konania). Termín splatnosti pôžičky sa dá považovať za nedohodnutý, v takom prípade by splatnosť nastala v zmysle § 563 O. z., teda v prvý deň po tom, čo žalobcovia 1/, 2/ požiadali žalovaných 1/, 2/ o vrátenie pôžičky. Za takéto požiadanie bolo možné považovať aj podanie žaloby na súd dňa 21. januára 2019, kedy najneskôr nastala splatnosť pôžičky. Vzhľadom k tomu, že žalovaní 1/, 2/ nepreukázali v spore, že pôžička mala byť uhrádzaná v pravidelných mesačných splátkach vo výške 5.918,- Sk, nemohlo potom dôjsť k premlčaniu časti pôžičky, zodpovedajúcej splatným mesačným splátkam, podľa § 103 O. z. Pôžička sa tak stala splatnou dňa 20. februára 2016, v dôsledku čoho premlčacia doba začala plynúť nasledujúcim dňom (21. februára 2016), ktorá uplynula dňa 21. februára 2019. Svoju pohľadávku žalobcovia uplatnili na súde prvej inštancie 21. januára 2019, teda pred uplynutím trojročnej premlčacej doby. Pohľadávka žalobcov nebola preto premlčaná a súd prvej inštancie priznal žalobcom 1/, 2/ nárok na vrátenie nesplatennej časti istiny pôžičky, výšku ktorej určil spôsobom, že od požičanej sumy 14.937,26 eur (450.000,- Sk) bola odpočítaná uhradená časť istiny v celkovej výške 56.550,- Sk, t. j. 1.877,12 eur, a rozdiel uložil žalovaným 1/, 2/ solidárne zaplatiť žalobcom 1/, 2/ zostatok, teda sumu 13.060,14 eur. K uhradenej sume 1.877,12 eur súd prvej inštancie nepripočítal sumu 12.400,- Sk (411,60 eur), predstavujúcu dve platby preukázateľne uhradené žalovanými (dňa 14.2.2007 vo výške 6.000,- Sk a dňa 26.3.2007 sumu 6.400,- Sk). Do splatenej istiny pôžičky súd prvej inštancie nezhrnul platby uhrádzané v období od 19. augusta 2014 do 23. marca 2020, na účet žalobcu 1/ z dôvodu, že tieto sa týkali úhrady inej pôžičky vo výške 8.000,- eur (ktorá skutočnosť vyplýva z potvrdenia zo dňa 2. júna 2004). Z oznámenia žalovaného 1/ vyplýva, že oznámil žalobkyni 2/, že pôžičku 8.000,- eur z roku 2004 bude splácať vo výške 200,- eur mesačne a doposiaľ uhradil na pôžičku 30,- eur 19.8.2014, 40 eur 6.10.2014 a 200 eur 18.11.2014. Keďže žalovaný takto určil účel platieb od 18.11.2014, všetky uvedené platby až do úhrady sumy 8.000 eur boli platbami na úhradu tejto inej pôžičky. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP. Úspech žalobcov 1/, 2/ predstavoval 87,40 % (priznaná suma činila 13.060,14 eur), úspech žalovaných 1/, 2/ predstavoval 12,60 %, v dôsledku čoho vznikol nárok na náhradu trov konania žalobcom 1/, 2/ voči žalovaným 1/, 2/ v rozsahu 74,80 % (o výške náhrady trov konania mal rozhodnúť súd prvej inštancie samostatným uznesením).

2. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalovaní 1/, 2/ v časti o uložení povinnosti zaplatiť žalobcom 1/, 2/ sumu 13.060,14 eur (I.) a v časti o náhrade trov konania (III.) navrhujúc jeho zmenu zamietnutím žaloby. Odvolanie odôvodnili nesprávnym právnym posúdením veci, pričom súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalovaní 1/, 2/ potvrdili, že im žalobcovia požičali sumu 450.000,- Sk, ktorú sumu si žalobcovia požičali v X. X., a.s. So žalobcami sa žalovaní dohodli, že pôžičku im budú splácať mesačným splátkami vo výške 5.918,- Sk, podľa zmluvy o splátkovom úvere. Dlž žalovaní aj splácali, priamo na hypotekárny účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedený na meno F. W. (žalobca 1/), ktorú skutočnosť preukazuje listina - prehľad splátok zo dňa 24. júna 2020. Splatnosť celého dlhu podľa zmluvy o splátkovom úvere bola dohodnutá do 20. februára 2016. Vyššie uvedené podmienky vyplývali zo zmluvy o splátkovom úvere. Pri pôžičke peňazí sa môže dohodnúť jednorázové vrátenie požičanej sumy alebo splnenie dlhu v splátkach. Žalobcovia si so žalovanými nedohodli jednorázové plnenie, teda vrátenie celého dlhu do

20. februára 2016, resp. po častiach. Dohodli sa, že dlh budú žalovaní žalobcom splácať splátkami (v žalobe žalobcovia uviedli, že žalovaní prevzali na seba povinnosť splatenia úveru X. X., a.s. a podľa dohody istý čas úver splácali). Žalobkyňa 2/ vo svojej výpovedi na pojednávaní 16. apríla 2020 uviedla, že finančné prostriedky boli žalovaným poskytnuté zo zmluvy o úvere, ktorú uzavreli žalobcovia, žalovaní mali finančné prostriedky splácať, nebola dohodnutá lehota, kedy majú finančné prostriedky splatiť žalobcom, keďže mali splácať priamo úver, tak sa dohodli. Žalobca 1/ na pojednávaní 16. apríla 2020 uviedol, že z uvedeného účtu splácal úver v čase, keď žalovaní prestali úver splácať. Žalobkyňa 2/ na pojednávaní 16. apríla 2020 tiež uviedla, že úver nebol pre nich, ale pre žalovaných 1/, 2/, ktorí budú tento úver splácať. Z výpovedí žalobcov 1/, 2/ jednoznačne vyplýva, že finančné prostriedky poskytli žalovaným 1/, 2/, ktorí mali podľa dohody úver splácať, podľa zmluvy o splátkovom úvere, z ktorej vyplýva, že dlh sa mal plniť v splátkach a keďže si zmluvu zobrali žalovaní 1/, 2/, niet pochýb, že tento úver mali splácať podľa uvedenej zmluvy v mesačných splátkach. Žalovaní sa snažia predmetnú pôžičku splácať, posledná splátka bola v marci 2020, avšak zbankrotovali. Okresný súd Trnava vyhlásil na majetok žalovaného 2/ konkurz a bol oddžnený v konaní sp. zn. 25OdK/119/2019. Žalobcovia mali svoju pohľadávku uplatniť v konkurznom konaní, čo neurobili, a preto súd voči žalovanému 2/ mal konanie zastaviť. Žalovaní poukázali na zásadu súkromného práva právo patrí bdelym. Žalobcovia počas celého obdobia sa svojho práva nedomáhali na súde, neuplatňovali si každú splátku, ktorú za žalovaných zaplatili, pretože žalobcovia boli dlžní voči banke. Je nepochybné, že žalovaní splácali dlh žalobcom po splátkach, čo aj vykonávali, keď každú splátku dlhu posielala na hypotekárny účet žalobcu 1/ manželka žalovaného 1/ (L. D.). Medzi stranami nebolo dohodnuté, že dlh majú žalobcovia vrátiť do 20. februára 2016 jednorázovo, resp. po častiach, čo nevyplývalo ani z výpovedí žalobcov. Keďže žalobcovia podali žalobu 21. januára 2019, dlh okrem poslednej splátky splatnej 20. februára 2016, je premlčaný (námietka premlčania bola vznesená v odpore proti platobnému rozkazu).

3. Žalobcovia 1/, 2/ vo vyjadrení k odvolaniu uviedli, že ako bolo potvrdené súdom prvej inštancie, dlh nebol premlčaný, keď podľa vyjadrení žalovaných sú ochotní dlh splácať. Napriek tomu napádajú klamlivými tvrdeniami, že poslednú splátku uhradili v marci 2020, keď bolo dokladované výpismi, že sa nejedná o splácanie predmetného dlhu (ide o dlh vo výške 8.000,- eur riešený v inom trestnom konaní, v ktorom bol žalovaný 1/ odsúdený za spreneveru, sp. zn. 4T/124/2013). Týmto spôsobom žalovaní robia obštrukcie a snažia sa oddialiť nástup výkonu trestu. Právna zástupkyňa žalovaných priznáva, že dlh mal byť zaplatený v splátkach, ale v ďalšom sa uvádza opak, že splátky dohodnuté neboli. Dôkazy týkajúce sa oddžnenia žalovaného 2/ mala predložiť právna zástupkyňa v čase, keď sa dôkazný materiál predkladal. Žalobcovia nemali odkiaľ vedieť uvedenú skutočnosť, keď o tom nevedel ani súd prvej inštancie. Rozsudok súdu prvej inštancie je preto správny, a preto žalobcovia navrhli, aby k odvolaniu nebolo prihlíadané.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného 1/ nie je dôvodné a vo vzťahu k žalovanému 2/ boli dané dôvody na zrušenie napadnutého rozhodnutia a zastavenie konania.

5. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, ktorý dospel k záveru o uzavretí zmluvy o pôžičke medzi stranami konania ústnou formou, na základe ktorej žalobcovia 1/, 2/ požičali žalovaným 1/, 2/ peňažné prostriedky vo výške 450.000,- Sk, ktoré sa žalovaní 1/, 2/ zaviazali žalobcom vrátiť vo výške požičanej sumy, ktorý záväzok si nespĺnili vo výške zostatku dlhu.

6. Zmluvou o pôžičke, ktorá je zmluvou neformálneho charakteru, prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu (§ 657 O. z.). Hoci dohoda o dočasnosti prenechania veci je podstatnou náležitosťou zmluvy, neznamená to, že je potrebné dohodnúť aj presnú dobu vrátenia. Ak presná doba vrátenia nie je dohodnutá, uplatní sa ustanovenie § 563 O. z., podľa ktorého, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal (porov. Krajčo, J., Občiansky zákonník pre prax, komentár, Judikatúra NS SR, NS ČR, ESD, ESĽP, komentár, Bratislava : EUROUNION, 2015, 2847 s.).

7. Žalovaní v odvolaní potvrdili uzavretie zmluvy o pôžičke so žalobcami, ako aj požičanie sumy 450.000,- Sk, ktoré skutočnosti boli v konaní nesporné. Žalovaní tiež tvrdili, že sa so žalobcami dohodli, že im budú pôžičku splácať mesačnými splátkami vo výške 5.918,- Sk, pričom tento dlh, podľa ich tvrdenia, aj splácali priamo na hypotekárny účet vedený na žalobcu 1/, na ktorý posielala každú splátku dlhu manželka žalovaného 1/.

8. Vykonaným dokazovaním (výpisom z účtu žalobcu 1/ č. 0252749165 označený v zmluve o úvere ako inkasný účet) bolo preukázané, že žalovaní 1/, 2/ uhradili žalobcom platby v rôznej výške, nezodpovedajúcej mesačnej splátke 5.918,- Sk a nešlo ani o pravidelné mesačné platby (ods. 1), ale o čiastočné peňažné plnenia. Súd prvej inštancie tiež konštatoval, že vo výpisoch z účtu nebol uvedený dôvod týchto platieb (mesačná splátka pôžičky).

9. S poukazom na vyššie uvedené dospel súd prvej inštancie k správne právnemu záveru, že žalovaní 1/, 2/ nepreukázali svoje tvrdenie, že sa dohodli so žalobcami na vrátení pôžičky v pravidelných mesačných splátkach vo výške 5.918,- Sk, v dôsledku čoho nemohlo dôjsť k premlčaniu dlhu, predstavujúceho časť pôžičky zodpovedajúcej splatným mesačným splátkam vo výške 5.918,- Sk, v zmysle ustanovenia § 103 O. z.

10. Odvolacia námietka žalovaných, že žalobcovia nerozporovali dohodu o splácaní pôžičky v pravidelných mesačných splátkach vo výške 5.918,- Sk nebola dôvodná. Tvrdenie v žalobe, že žalovaní prevzali na seba povinnosť splatenia úveru X. X., a.s. a podľa dohody istý čas úver splácali, nepreukazovalo dohodu o vrátení pôžičky v pravidelných mesačných splátkach. V konaní nebolo sporné, že úverová zmluva bola uzavretá medzi žalobcami 1/, 2/ a X. X., a.s., ktorá poskytla úver vo výške 450.000,- Sk žalobcom, ktorí prevzali záväzok z úverovej zmluvy, splácať úver X. X., a.s.

11. Rovnako tak bolo medzi stranami nesporné, že žalovaní 1/, 2/ boli zmluvne zaviazaní len vo vzťahu k žalobcom 1/, 2/ (nie vo vzťahu k X. X., a.s.). Skutočnosť, že žalovaní 1/, 2/ poukazovali finančné prostriedky na účet označený žalobcami, bola bez právneho významu vo vzťahu k záväzku žalobcov splácať úver X. X., a.s.

12. Žalovaní v odvolaní poukázali aj na výpoveď žalobkyne 1/, ktorá potvrdila, že medzi žalobcami a žalovanými nebola dohodnutá lehota, kedy sa majú poskytnuté finančné prostriedky splatiť. Tvrdenie žalobkyne 1/, že žalovaní mali splácať úver priamo (takto sa dohodli) preukazovalo dohodu o poukazovaní platieb žalovanými na účet označený žalobcami, nie však dohodu o pravidelných mesačných splátkach vo výške 5.918,- Sk, na základe zmluvy o pôžičke medzi stranami konania.

13. Dohodu o splácaní pôžičky v pravidelných mesačných splátkach v konkrétnej výške nepreukazovala ani výpoveď žalobcov na pojednávaní 16. apríla 2020. Výpoveď žalobcu 1/, že z označeného účtu splácal úver v čase, keď žalovaní prestali úver splácať preukazuje plnenie záväzku žalobcom v období, keď na základe zmluvy o pôžičke žalovaní neposkytovali žalobcom žiadne plnenie. Obdobne výpoveď žalobkyne 2/ na pojednávaní 16. apríla 2020 o splácaní úveru žalovanými, nepreukazovala dohodu strán konania o splátkach v konkrétnej výške v zmluve o pôžičke. Nebolo sporné, že dôvodom uzavretia zmluvy o úvere bola finančná potreba žalovaných 1/, 2/, ktorá bola uspokojená na základe zmluvy o pôžičke medzi žalobcami a žalovanými, z ktorej boli zaviazaní žalovaní voči žalobcom.

14. Preukázaný skutkový stav je v sporovom konaní vždy výsledkom dôkaznej aktivity strán konania, ktoré boli povinné na preukázanie svojich tvrdení predložiť alebo navrhnúť dôkazy. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách konania a každá strana bola povinná označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhoduje na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov (ako i na základe skutočností, ktoré neboli medzi stranami sporné), teda zisťuje skutkový stav veci, ktorý je výsledkom dôkaznej aktivity strán konania, t. j. do akej miery si splnia svoju povinnosť označiť alebo predložiť dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, pričom miera splnenia tejto povinnosti zásadne predurčuje skutkový záver súdu, ako základ právneho posúdenia uplatneného nároku.

15. Dôkazné bremeno je inštitútom procesného práva a rozumie sa ním procesná zodpovednosť strany konania za preukázanie svojich tvrdení. Úlohou súdu je potom označené a navrhnuté dôkazy stranami konania zákonným spôsobom vykonať, dôkazy vyhodnotiť podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotliv

a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho čo uviedli strany konania (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 5Obo/52/2010).

16. S poukazom na vyššie uvedené žalovaní 1/, 2/ neunesli dôkazné bremeno ohľadom tvrdenej skutočnosti, že sa dohodli so žalobcami na splácaní pôžičky v pravidelných mesačných splátkach vo výške 5.918,- Sk, ktorá dohoda nebola preukázaná ani správaním samotných žalovaných 1/, 2/ (t. j. že poukazovali žalobcom na označený účet pravidelné mesačné splátky vo výške 5.918,- Sk). Preukázané boli len nepravidelné čiastočné peňažné plnenia v rôznej výške.

17. Možno súhlasiť so žalovanými, že v konaní nebola preukázaná ani dohoda, že žalovaní sa zaviazali vrátiť žalobcom pôžičku do 20. februára 2016 (jednorázovo, prípadne po častiach). Preto záver súdu prvej inštancie, že ak presná doba vrátenia pôžičky nebola dohodnutá, ako tomu bolo v posudzovanej veci, bol daný dôvod na aplikáciu ustanovenia § 563 O. z., podľa ktorého ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, dlžník je povinný dlh splniť prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Za takéto požiadanie o splatenie pôžičky bolo možné považovať aj podanie žaloby na súd, ktorá bola doručená žalovaným 1/, 2/ (dňa 15.9.2019 žalovanému 1/ a dňa 15.8.2019 žalovanému 2/), ktorí boli povinní plniť dlh nasledujúci deň, po tom čo boli o plnenie žalobcami požiadani.

18. Námietka premlčania vznesená žalovanými 1/, 2/ nebola preto dôvodná.

19. Odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o uložení povinnosti žalovanému 1/ zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ sumu 13.060,14 eur ako vecne správne potvrdil. Týkalo sa to aj rozhodnutia o náhrade trov konania medzi žalobcami 1/, 2/ a žalovaným 1/, voči ktorému výroku osobitné odvolacie námietky vznesené neboli. Žalobcovia 1/, 2/ boli v spore úspešní v rozsahu 87,4 % a úspech žalovaného 1/ predstavoval 12,60 %. Žalobcom 1/, 2/ preto vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 74,80 % voči žalovanému 1/ (o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP).

20. Vzhľadom k tomu, že žalobcovia 1/, 2/ boli úspešní vo vzťahu k žalovanému 1/ aj v odvolacom konaní, podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP vznikol im nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd preto rozhodol tak, že žalobcovia 1/, 2/ majú voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

21. Žalovaný 2/ v odvolaní dôvodne namietal, že na jeho majetok bol vyhlásený konkurz a súčasne bol oddĺžený v konaní sp. zn. 25OdK/119/2019, v dôsledku čoho mal súd prvej inštancie konanie voči žalovanému 2/ zastaviť.

22. Z Obchodného vestníka bolo zistené, že uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 21. mája 2019 č. k. 25OdK/119/2019 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka: F. D., narodený X. P. XXXX, trvalý pobyt: D. XXXX/X, X.. Bolo ustanovený správca a veritelia dlžníka boli vyzvaní na prihlásenie svojich pohľadávok. Súčasne bolo rozhodnuté o oddĺžení dlžníka tak, že dlžník sa zbavuje všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v tomto konkurze v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze a dlhov, ktoré sú vylúčené z uspokojenia. Konkurz sa považuje za vyhlásený zverejnením rozhodnutia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku. Uznesenie o vyhlásení konkurzu sa považuje za zverejnené nasledujúci deň po zverejnení uznesenia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku.

23. Procesný inštitút zbavenia sa dlhov dlžníka (oddĺženie) predstavuje procesný nástroj určený pre dlžníka, ktorým možno za podmienok stanovených v zákone dosiahnuť nevyhmáateľnosť pohľadávok v zákonom stanovenom rozsahu. Procesnoprávnym účinkom vyhlásenia konkurzu je, že súdne konania, v ktorých sa vymáhajú pohľadávky, ktoré sa uspokojujú v oddĺžovacom konkurze (§ 166a ZoK) a pohľadávky, ktoré sú v tomto konkurze vylúčené z uspokojenia a sú nevyhmáateľné (§ 166b ZoK) sa zastavujú, a to na základe súdneho rozhodnutia vydaného ex offo.

24. Podľa § 167e ods. 1 ZoKR (zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov) ak bol vyhlásený konkurz, súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie, v ktorom sa

uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a ZoKR) alebo sa považuje za nevymáhateľnú (§ 166b ZoKR).

25. Podľa § 166a ZoKR ak tento zákon neustanovuje inak (§ 166b a § 166c ZoKR), len v konkurze alebo splátkovým kalendárom môžu byť uspokojené tieto pohľadávky:

- a) pohľadávka, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len „rozhodujúci deň“),
- b) budúca pohľadávka ručiteľa, spoludlžníka alebo inej osoby, ktorej vznikne pohľadávka voči dlžníkovi, ak bude za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred rozhodujúcim dňom,
- c) pohľadávka, ktorá vznikne v súvislosti s vypovedaním zmluvy alebo odstúpením od zmluvy (§ 167d ZoKR), ak ide o zmluvu uzatvorenú pred vyhlásením konkurzu (odsek 1).

26. Vzhľadom k tomu, že pohľadávka žalobcov vznikla pred tzv. rozhodujúcim dňom a na majetok žalovaného 2/ bol vyhlásený konkurz podľa štvrtej časti ZoKR, podľa ustanovenia § 167e ods. 1 ZoKR bol daný zákonný dôvod, aby súd prvej inštancie bezodkladne zastavil konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a ZoKR) alebo sa považuje za nevymáhateľnú (§ 166b ZoKR).

27. Z dôvodu, že súd prvej inštancie aj vo vzťahu k žalovanému 2/ vyhlásil rozsudok, teda vydal vo veci meritórne rozhodnutie, napriek tomu, že na majetok žalovaného 2/ bol už v tom čase vyhlásený konkurz, nepostupoval správne a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. a/, b/ CSP a § 391 ods. 1 CSP zrušil v časti o uložení povinnosti žalovanému 2/ zaplatiť žalobcom 1/, 2/ sumu 13.060,14 eur, ako aj závislý výrok o nároku žalobcov 1/, 2/ voči žalovanému 2/ na náhradu trov konania v rozsahu 74,80 % a z úradnej povinnosti odvolací súd konanie zastavil (súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze alebo sa považuje za nevymáhateľnú).

28. O náhrade trov konania medzi žalobcami 1/, 2/ a žalovaným 2/ bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s článkom 4 CSP, tak že žalobcovia 1/, 2/ a žalovaný 2/ nemajú právo na náhradu trov konania. Možnosť aby niektorej strane konania bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania nastáva až vtedy, ak je naplnená podmienka procesného zavinenia zastavenia konania. V danom prípade nebola naplnená podmienka procesného zavinenia zastavenia konania, keďže zavinenie na zastavení konania v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok žalovaného 2/ nemožno pričítať žiadnej zo strán (Občiansky súdny poriadok č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, účinný do 30. júna 2016, upravoval v ustanovení § 146 ods. 1 písm. c/, pri rozhodovaní o náhrade trov konania v prípade zastavenia konania, aj explicitnú možnosť rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania). Rozhodnutie o náhrade trov konania tak zodpovedá rozumnému usporiadaniu procesných vzťahov dotknutých strán sporu.

29. Rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.